

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap
Institutionen för pedagogik och lärande

4PP323 Språk-, skriv- och läsutveckling ur ett specialpedagogiskt perspektiv III, 10 högskolepoäng

Language, writing and reading development from a special education perspective III, 10 credits

Huvudområde

Pedagogik

Ämnesgrupp

Pedagogik

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1F

Fastställande

Fastställd 2019-12-11.

Reviderad 2024-06-03. Omformulering av ett mål samt revidering av litteraturlistan.

Kursplanen gäller från och med hösttermin 2024.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet för studier på avancerad nivå samt särskild behörighet;

2PP310 Perspektiv på specialpedagogik, 10 hp,

4PP321 Språk-, skriv- och läsutveckling ur ett specialpedagogiskt perspektiv I, 5 hp,

4PP309 Professionellt förhållningssätt I,

4PP322 Språk-, skriv- och läsutveckling ur ett specialpedagogiskt perspektiv II, 10 hp,
eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för och problematisera teorier om skrivprocessen, skrivutveckling och skrivundervisning
- tillämpa och analysera teoretiska kunskaper om skrivprocessen och skrivutveckling i specialpedagogisk praktik
- tillämpa samt kritiskt granska och värdera assisterande teknik och verktyg i syfte att undanröja hinder och stötta lärande hos elever i språk-, skriv- och lässvårigheter
- diskutera och värdera lärmiljöer för andra- och främmandespråksinlärning i relation till språk-, skriv- och lässvårigheter
- beskriva och diskutera hur neuropsykiatriska funktionsnedsättningar relaterar till språk-, skriv- och läsutveckling
- diskutera och värdera interventioner och interventionsforskning vid språk-, skriv- och lässvårigheter

Innehåll

Kursen behandlar skrivprocessen och skrivinlärning ur ett specialpedagogiskt perspektiv samt analys, tolkning och bedömning av skrivutveckling. Språkutvecklande arbetssätt och entreprenöriellt lärande sätts i relation till läs- och skrivutveckling. Vidare behandlar kursen teknik, digitala verktyg, material och metoder som verkar utvecklande, kompenserande eller assisterande för elever i behov av särskilt stöd inom språk-, skriv- och läsutveckling.

Språk-, skriv- och lässvårigheter bearbetas i relation till svenska som andraspråk och svårigheter i engelska och moderna språk som främmandespråk.

I kursen behandlas hur neuropsykiatriska funktionsnedsättningar påverkar och påverkas av språk-, skriv- och lässvårigheter ur pedagogiska, medicinska, genetiska och kognitiva perspektiv. Inom ramen för kursen studeras interventioner för språk-, skriv- och läsutveckling i såväl forskning som pedagogisk praktik.

Professionsbas och professionell progression

Kursen fördjupar studentens teoretiska kunskaper inom fältet språk-, skriv- och läsutveckling relaterat till den kommande professionen som speciallärare. Studenten ges möjlighet att utveckla sin förmåga att kritiskt granska och värdera specialpedagogiska insatser, metoder och material i relation till elevers olikheter. Studenten får utveckla sin förmåga att inom den specialpedagogiska praktiken hantera komplexiteten av faktorer som kan samverka med språk-, skriv- och läsutveckling.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I kursen fördjupas studentens kunskaper om och färdigheter i vetenskaplig metod kopplat till den kommande professionen som speciallärare. Kursen introducerar teoretiska modeller för skrivande och skrivutveckling. Studenten får tillägna sig grundläggande kunskaper om interventioner som vetenskaplig metod och randomiserade kontrollerade studier. Vidare får studenten utveckla sin förståelse för centrala begrepp inom kvantitativ metodik. I kursen får studenten reflektera över och problematisera sin egen och andras yrkespraktik med utgångspunkt i nationell och internationell forskning.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar och seminarier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursen examineras genom två skriftliga och tre muntliga moment samt ett quiz. För betyget Godkänd ska de två skriftliga, tre muntliga samt ett quiz moment vara Godkända. För betyget Väl godkänd ska de två skriftliga momenten vara Väl godkända.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärderingen genomförs anonymt.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:
4PP223 Särskilt stöd i språk-, skriv- och läsutveckling III, 5 hp

Kurslitteratur och övriga läromedel

Ackesjö, Helena & Herrlin, Katarina (red.) (senaste upplagan). *Att undervisa barn i skolstartsålder*. Malmö: Gleerups. (Valda delar, kap. 1, 5-7) (50 s).

af Sandeberg, Susanne (senaste upplagan). *Vägar till engelska vid läs- och skrivsvårigheter*. Lund: Nypon förlag. (64 s).

Cartwright, Kelly B. (senaste upplagan). *Exekutiva förmågor och läsförståelse*. Lund: Studentlitteratur. (Valda delar, kap 1-7), (250 s).

David, Matthew & Sutton, Carole (senaste upplagan). *Samhällsvetenskaplig metod*. Lund: Studentlitteratur, (Kap 12,13), (17 s).

Egerhag, Helén (2023). *Att främja läsutveckling i svenska som andraspråk: undervisning och tidiga insatser*. Avhandling kapp. Linnéuniversitetet. ISBN: 9789180820776. (100 s).

Gillespie Rouse, Amy & Graham, Steve (2016). Best Practices in Writing Instruction for Students with Learning Disabilities. I: Schiff, R., & Joshi, R. M. (Eds.). (2016). *Interventions in learning disabilities: A handbook on systematic training programs for individuals with learning disabilities* (Vol. 13). Springer. (s.175-190) (16 s). (Tillhandahålls av institutionen)

Hajer, Maaike & Meestringa, Theun (senaste upplagan). *Språkinriktad undervisning: en handbok*. Stockholm: Hallgren & Fallgren. (245 s).

Hallin, Anna-Eva (senaste upplagan). *Att förstå och arbeta med språkstörning*. Stockholm: Natur & Kultur, (80 s).

Hornby, Garry (2015). Inclusive Special Education: Development of a New Theory for the Education of Children with Special Educational Needs and Disabilities. I: *British Journal of Special Education* 42 (3) s. 234-256. (22 s). Tillgänglig på internet.

Kahmi, Alan & Catts, Hugh (Ed.). (2013). *Language and Reading Disabilities*. Third Edition. Boston. Pearson, (Kap 9, 10), (50 s). ISBN: 9781292021980.

Knospe, Yvonne, Levlin, Maria & Waldmann, Christian (senaste upplagan). Skrivande vid inlärningssvårigheter. I: Lindgren, Eva, Hermansson, Carina, Norlund Shaswar, Annika & Areljung, Sofie (red.). *Skrivdidaktik i grundskolan*. Lund: Studentlitteratur (s. 281-306). (25 s).

Kraft, Sanna, (2023). *Tala fram texten: när barn med läs- och skrivsvårigheter skriver med tal-till-text*, Institutionen för svenska, flerspråkighet och språkteknologi. Avhandling kapp. (100 s) Tillgänglig på internet. ISBN: 9789180691758

Lundberg, Ingvar (senaste upplagan). *God skrivutveckling*. Stockholm: Natur & Kultur, (112 s).

Nilvius, Camilla (senaste upplagan). *RTI-modellen i praktiken: tidig upptäckt och tidiga insatser i läs-, skriv- och räkneundervisning*. Stockholm: Gothia kompetens, (128 s).

Salameh, Eva-Kristina & Nettelblatt, Ulrika (senaste upplagan). *Språkutveckling och språkstörning hos barn. Del 3, Flerspråkighet - utveckling och svårigheter*. Lund: Studentlitteratur, (Valda delar, Kap 3, 6–8, 10), (192 s).

Svensson, Idor, Nordström, Thomas, Lindeblad, Emma, Gustafson, Stefan, Björn, Marianne, Sand, Christina, Nilsson, Staffan. (2021). Effects of assistive technology for students with reading and writing disabilities. *Disability and Rehabilitation: Assistive Technology*, 16(2), 196. (15 s).

Swärd, Ann-Katrin & Karlsson, Anders (Senaste upplagan). *Ett skrivutvecklande arbetsätt*. Lund: Studentlitteratur. (Valda delar, kap 3-10), (105 s).

Taube, Karin (2013). *Barns tidiga skrivande*. Lund: Studentlitteratur, (160 s). ISBN: 9789144095189.

von Börtzell-Szuch, Diana & Vuorenpää, Sari. (red.) (senaste upplagan). *Läs- och skrivundervisning utifrån elevers varierade behov*. Gleerups Utbildning AB. (Valda delar, Kap. 1, 3, 7, 8, 10, 11 & 14). (200 s).

Waldmann, Christian. & Levlin, Maria (2019). Skrivande hos elever med olika typer av lässvårigheter. I Ljung Egeland, Birgitta, Roberts, Tim, Sandlund, Erica & Sundqvist, Pia. (red.), *Klassrumsforskning och språk(ande)*: Rapport från ASLA-symposiet i Karlstad, 12–13 april, 2018. ASLA:s skriftserie 27. S. 305–323. Karlstad: Karlstad University Press, (18 s).

Wengelin, Åsa, Johansson, Roger & Johansson, Victoria (2014). Expressive Writing in Swedish 15-Year-Olds with Reading and Writing Difficulties. I Arfé, Barbara, Dockrell, Julie & Berninger, Virginia (red.), *Writing Development in Children with Hearing Loss, Dyslexia, or Oral Language Problems: Implications for Assessment and*

Instruction. Oxford University Press, Oxford. S 242–269. (27 s).

Wengelin, Åsa & Arfé, Barbara (2018). The complementary relationships between reading and writing in children with and without writing difficulties. I Miller, Brett , McCardle, Peggy & Connelly, Vincent (red.), *Writing development in Struggling Learners – Understanding the Needs of Writers Across the Lifecourse*. Brill, Leiden. S 29–50. (21 s).

Vetenskapliga artiklar och avhandlingar tillkommer, ca 350 sidor.